

Doma na ŠUMAVĚ

Noviny pro milovníky Šumavy, její přírody a lidí

Šumavské podcasty a besedy: Zajímavé osobnosti, příběhy a nevšední zážitky

Šumavské podcasty si získávají stále větší oblibu a jejich čtvrtá sezóna opět přináší pestrou škálu hostů, témat a zajímavých rozhovorů. V každé epizodě se posluchači mohou těšit na nové inspirativní osobnosti, které do hloubky představí život v regionu, jeho tradice i zajímavá místa. Obsah, který posluchače provede nejen Šumavou, ale i Pošumavím, slibuje jedinečný pohled na krásu tohoto podmanivého koutu jižních Čech.

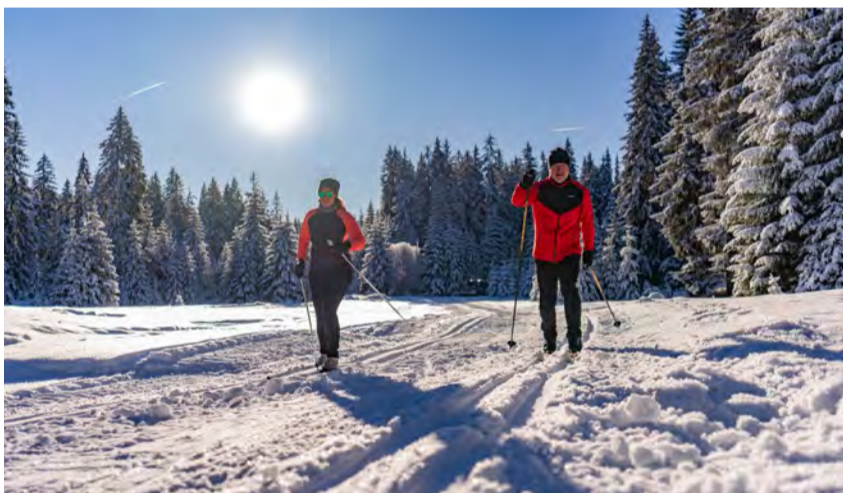
Navazující besedy, které se konají v oblíbeném podniku Café Mráz ve Vimperku, jsou příležitostí k setkání s těmito hosty osobně. Na besedách se sdílejí nejen příběhy a zážitky, ale i autentické ochutnávky regionálních specialit. Návštěvníci mají možnost zažít Šumavu na vlastní kůži a slyšet příběhy přímo z úst zajímavých hostů. Šumavské podcasty a besedy tak spojují objevování místní kultury s klidnou atmosférou a šumavskou přírodou, kterou doplňují typické zvuky jako šumění potoků nebo zpěv ptáků. Tato audio-procházka Šumavou přibližuje místní krásy každému, kdo si chce šumavský region užít, ať už poslechem na dálku nebo osobně na besedách. Podcasty ze Šumavy můžete poslouchat na klasických platformách jako je Spotify, YouradioTalk, na Youtube nebo na webových stránkách www.sumavsko.cz a www.sumavaguides.cz.

Ing. Marie Korousová, produktová manažerka turistické oblasti Šumavsko

Běžky nebo pěšky... zažijte s námi zimu snů

Běžky nebo pěšky? Slovní hříčka jasně vybízející k aktivnímu pohybu buď v bílé stopě, nebo po svých. Ale také prezentuje oblíbený seriál zimních výletů pro každé počasí, kterým Plzeňský kraj opět láká všechny nadšence turistiky. Milujete-li pobyt v přírodě, stejně tak je-li pro vás poznávání zimní krajiny nepopsanou kapitolou, rozmanitá nabídka kraje vás příjemně překvapí a nezklame. Jukněte na „Běžky nebo pěšky“ na www.turisturaj.cz a načerpejte inspiraci!

Příroda ve své proměnlivosti ukazuje svoje kouzlo v každou roční dobu. Mění se její nálada, mění se její pohledy. Tam, kde v létě obdivujeme barevnost, a naši zvědavost dráždí závoj košaté zeleně, vytáhne Paní zima oponu a představí zcela nové pohledy na místa, jež v létě zůstávají skryta.

Ne nadarmo se říká, že není špatného počasí, pouze špatného oblečení. A že lenivého v zimě ani pec nezahřeje. Tak proč zůstat doma? Ať už se příroda obleče do sněhu, či si ponechá prostý zemitý šat, neexistuje lepší duševní hygiena, než zastavit se uprostřed krajiny, zavřít oči, nasát pomalu chladný vzduch a zaposlouchat se do ticha. Harmonie prostoupí duši a do žil se vlije zvláštní energie a radost.

Dobrodružství, které z gauče nezažijete

Chcete-li si opravdu užít snů, sbalte lyže a vyrazte. Šumava je rájem, Český les Vás překvapí a za příznivých podmínek se nebyvale dobře svezete i v Brdech. Když běžky milujete, není co řešit. Jakmile zem pokryje souvislá sněhová pokrývka, vyjedou na horách rolby a vyznačují bílé stopy se

BĚŽKY NEBO PĚŠKY

začnou nedočkavě ošívát, sledovat všechny možné sociální sítě, webové kamery a aplikace s mapou i předpovědí počasí. Čerstvě upravenou stopu ocení stejně závodník i amatér požitkář.

Roztaje-li snůh, babo rad, co teď? Zalézt za kama a čekat, až zase začne padat, je také varianta, my ale doporučujeme nevzdávat se a vyrazit za zážitky za každých okolností, a to třeba i pěšky. Sice se nesklouznete, odměna v podobě skvělého pocitu z pohybu na čerstvém vzduchu vás potěší stejně. Krajina Plzeňského kraje je půvabná i bez sněhu.

Připraveny jsou rozmanité, různě náročné trasy do bílé stopy i v alternativě pěšky. V našich materiálech i na webu jsou všechny opatřeny QR kódem, po jehož načtení se daný výlet zobrazí přímo v mapovém portálu MAPY.CZ. Zbývá se jen rozhodnout, kam vás to táhne nejvíce. Populární Šumavu není třeba dlouze představovat. Železná Ruda, Modrava, Prášíly, Horská Kvilda, Srní, jsou známé daleko za hranicemi kraje.

Je protkána turistickými cestami a v zimě profesionálně upravenými stopami tvořící sítí nekonečných možností pro zimní toulání. Skrytým klenotem je Český les. Čerchov, nejvyšší vrchol tohoto pohoří, dosahuje úctyhodných 1 042 m n. m. a „napadne-li“, slibuje výtečné lyžařské zážitky. V okolí tohoto chodského velikánu je strojově upraveno mnoho kilometrů bílých stop s daleko menším „běžkoprovazem“ než na sousední Šumavě. V nedalekých Caparticích jsou pak připraveny okruhy s velice přívětivým převýšením pro malé a rekreační lyžaře. Hledáte-li ticho, samotu, klid a přitom skvěle vybroušenou stopu, Český les vás nadchne. Zajímavou variantou jsou určité také Brdy. Patří sice k poměrně nízkým pohořím, kde bývá sněhová pokrývka pouze za dobrých podmínek, a proto je tu strojově upravených stop jako šafránu.

Když je ale příroda štedrá, dvě bílé koleje se rázem octnou na většině cest a pěšin, což skýtá nepřeberně množství pro podrobený víkendový výlet spojený třeba s dalším poznáváním. Ne náhodou je mezi místními vyhlášená lokalita Padrské rybníky, jež byla oblíbeným letoviskem už za první republiky.

Kam pro inspiraci pro vaše zimní toulky?

Ať už se chystáte na dlouhý běžkařský okruh, nebo jen krátkou procházku zasněženým lesem, inspiraci najdete na webu www.turisturaj.cz v sekci „Běžky nebo pěšky“. Jsou zde podrobně popsány trasy jak pro běžkaře, tak pro pěší turisty, a to nejen na Šumavě.

Zdroj: Plzeňský kraj

Střípky odjinud

Mottem nejnovějších aktivit na pomoc regionálním produktům je spolupráce

V Kutné Hoře se o víkendu před 28. říjnem 2024 zrodila Čokoládová republika, Festival poctivé české čokolády. Stalo se tak z iniciativy čokoládovny Lidka, která obnovila výrobu čokolády v Kutné Hoře a nese značku **KUTNOHORSKO regionální produkt®**. Návštěvníci mohli ochutnat více než 400 čokoládových variací, setkali se s 10 bean to bar výrobci čokolád, měli příležitost navštívit 10 koncertů, 6 podniků se speciálním čokomenu, 4 výstavy, 4 filmy, 3 divadelní představení, 4 autorská čtení a besedy a nespočet ochutnávek!

První ročník navštívilo více než 1 000 návštěvníků. Festival pořádá Muzeum čokolády & čokoládovna Kutná Hora spolu s dalšími výrobci české bean-to-bar čokolády.

www.cokoladovarepublika.cz

Již od dubna 2023 je Asociace regionálních značek jedním z 11 partnerů mezinárodního projektu, jehož cílem je zlepšení spolupráce mezi horskými regiony v Evropě. Zatímco v Alpách již spolupráce funguje, v Karpatech je připraven systém přeshraničních organizací, na česko-polské hranici na společný přístup teprve čekají. Od jara 2023 proto probíhají studijní návštěvy, workshopy a školení, aby pomohly spolupráci nastartovat. Jedno ze setkání se konalo 23. října v hospodě Slezský Grunt Smolkov, certifikované regionální značkou **OPAVSKÉ SLEZSKO regionální produkt®**.

Tématem byl potenciál regionálních značek jako příspěvku pro rozvoj regionů. Zúčastnili se hosté zastupující polskou značku Lokalna Marka Ziemi Pszczyńskiej, regionální značky Opavské Slezsko, Górołsko Swoboda a Krkonoše, Euroregion Silesia – CZ, Euroregion Pomezí Čech, Moravy a Kladska – Euroregion Glacensis, MAS Jablunkovsko a Vřes Caffé, a také zástupci Olomouckého a Královéhradeckého kraje a polského partnera projektu – Fundacii Ochrony Krajoobrazu.

Tereza Zateřpálková,
Asociace regionálních značek

Zima v Prachaticích

Město Prachatic i jeho okolí je oblíbenou destinací spíše v teplejším ročním období, ale ani v zimě se u nás nudit nebudete. Přesto, že v zimních měsících bývá převážná část muzeí a galerií uzavřena, v Prachaticích můžete až do konce prosince navštívit Prachatické muzeum, kde touto dobou bude probíhat stálá expozice „Zlatá stezka“. Zároveň si budete moci prohlédnout vánoční výstavu betlému „Kristus se nám narodil“ ze soukromé sbírky PhDr. Františka Kotěšovce.

Za uměním můžete také zavítat do prodejní Galerie Dolní brána, kde probíhá až do 10. ledna 2025 výstava „Příběh knihy“ od spisovatele Davida Jana Žáka a ilustrátora Jindry Čapka. Další místa nabitá uměním, která jistě stojí za vaši návštěvu jsou Galerie Neumannka a zajímavý projekt Sklo – gl&ss, který vrací na Šumavu sklářské umění v jeho moderní, umělecké podobě.

Pokud jste spíše milovníkem společnosti a kultury navštívte naše Městské divadlo, které nabízí bohatý kulturní program v podobě divadelních představení, koncertů či různých přednášek. Společně chvíle s rodinou či přáteli můžete strávit u zajímavého filmu v kině Národka, které promítá dvakrát týdně.

Nejen na sportovně založené návštěvníky, ale i na ty, kteří chtějí prohřát zčehlé ruce a nohy po zimní procházce, čeká

v Prachaticích krytý plavecký bazén s vřívkou a několika druhy saun. Před několika lety byl celý komplex zrekonstruován a saunové

rituály, které se tam pravidelně konají, jsou vyhlášeny v širokém okolí.

Mezi další zimní aktivity patří dozajista lyžování. V okolí města naleznete několik běžkařských tras. Ty se pravidelně udržují podle sněhových podmínek. V nedaleké obci Libínské Sedlo se nachází lyžařský areál SKI Libín. Ten disponuje několika sjezdovkami a výborně zde funguje lyžařská a snowboardová škola i půjčovna vybavení na svah. Pokud nejste zrovna velcí vyznavací lyžování a je vám bližší turistika, vydejte se z Libínského Sedla zimní přírodou na nenáročnou procházku na vrchol hory Libín. Zde je celoročně přístupná rozhledna, z níž při dobré viditelnosti dohlédnete až na Alpy. Novoroční výstup právě na tuto horu patří mezi tradiční a velmi oblíbené akce obyvatel Prachatic. Příjemné procházky nenabízí pouze okolní příroda, ale i malebné historické centrum Prachatic. Krásné uličky se zachovanými renesančními domy jsou jako stvořené pro chvíle obdivu umu starých mistrů. Obdiv si jistě zaslouží i dominanta našeho města – kostel sv. Jakuba Většího, který prošel před třemi lety kompletní rekonstrukcí.

Že už je dost toho courání a výletování? Nu dobrá...pak vyrazte do místních cukráren, kaváren, restaurací a vychutnejte si zaslouženou chvíli klidu u dobré kávy, punče, dortu, báječné české i světové kuchyně a v neposlední řadě můžete ochutnat i místní pivo.

Srdečně vás zveme do Prachatic, jež bývají nazývány bránou Šumavy či renesanční perlou na Zlaté stezce. Po celý rok se u nás budete bavit na různých kulturních, sportovních a společenských akcích či obdivovat zákoutí města, která mají v každém ročním období svou nezaměnitelnou atmosféru. Přijďte a věřte, že nebudete litovat. Ne nadarmo se pyšníme titulem Historické město roku 2002. Těšíme se na vás v Prachaticích.

Vladimíra Blažičková,
Město Prachatic,
www.prachatice.eu

Pozvánka do Železné Rudy

Železnorudsko je jednou z nejnávštěvanějších částí Šumavy a v zimě nabízí návštěvníkům rozličné sportovní vyžití. Je zde několik sportovních areálů se sjezdovkami pro začátečníky i nejnáročnější lyžaře i dostatek možností pro milovníky běžeckého lyžování. Pro ty je upravováno bezmála 70 km stop pro klasiku i bruslení.

Když však počasí zimním sportům nepřálo a sněhu bylo stejně jako vloni nedostatek, nabízí okolí Železné Rudy pěší výlety po několika naučných stezkách. My vás pozveme na procházku po jedné z nich, a sice na stezku Utajená obrana Železné opony. Tato stezka se skládá ze dvou tras – Belveder a Debrník.

Trasa Belveder je jednosměrná a nabízí návštěvníkům základní typy šesti zpřístupněných poválečných bunkrů, které se stavěly v pásmu předem budované obrany pro jednotky armády a donedávna to byly utajované objekty. Vstup do všech objektů je na vlastní nebezpečí. Výchozí bod trasy se nachází v centru Železné Rudy vedle motomuzea v historické budově zámečku. Dále trasa směřuje Belvedéřskou ulicí

nahoru souběžně s modrou turistickou značkou a cca po 250 m odbočuje na křížovou cestu a po ní pokračuje dalších asi 200 m až k odbočce doleva na pěšinu, která vede přes sjezdovku Nad Nádražím a vrací se podél lesa dolů přes sportovní areál Nad Nádražím, kde končí vlastní značení. Do centra Železné Rudy se lze vydat dolů pod viaduktem a doleva po ulici 1. máje až do výchozího místa. Celý okruh má 2,5 km. Pokud nám zima nadělí dostatek sněhu, doporučujeme neodbočovat z křížové cesty přes sjezdovku Nad Nádražím, abychom neohrožovali lyžaře na sjezdovce, ale pokračovat po křížové cestě do kopce až ke kapli sv. Anny pod Belvedérem. Na samém kopci Belvedér najdete hotel stejného názvu se šumavským pivovarem, kde vaří podle starých receptur výborné železnorudské pivo.

Trasa Debrník je obousměrná, dlouhá 4,5 km a zavede návštěvníky do bývalého hraničního pásma, které bylo do roku 1989 pro běžné občany zcela nepřístupné. Popis trasy, spolu s trasami dalších naučných stezek, najdete na www.zelezna-ruda.cz/fitcruda v sekci prospekty.

Ing. Ivana Vybíralová, Informační turistické centrum Železná Ruda

Zimní hrad, oživená historie a komentované prohlídky

Hrad Kašperk má za sebou úspěšnou hlavní část návštěvní sezony. I tak se ale v závěru letošního roku ještě veřejnosti otevírá, a to po Vánocích, od 28. prosince 2024 až do 5. ledna 2025.

Zimní hrad Kašperk nabídne samostatné prohlídky hradního jádra bez průvodce. Bez omezení si lze projít větší část hradu až do východní věže. Cestou se můžete na výstavních panelech seznámit nejen se zajímavostmi z hradní historie, mnohdy raritními fotografiemi a životem na středověkém hradě. Rovněž s vánočními zvyky na staré Šumavě. Hrad bude otevřen od 10 do 16 hodin, nádvoří je volně přístupné, v provozu bude i občerstvení. Na zimní provoz také připravujeme doprovodný kulturní program, jehož podrobnější znění zveřejníme začátkem prosince.

pokládky krytiny, a sice v podobě víceúčelového přístřeší v horní části nádvoří. Vedle staveb střech a běžné údržby probíhalo rovněž každoroční zajišťování a dozrívání hradeb.

Kulturní akce

Hrad Kašperk je významným dějištěm hodnotných kulturních akcí, a ani rok 2024

nebyl výjimkou. Divadelní Spolek Kašpar po dlouhých a pečlivých přípravách nastudoval Krále Leara od Williama Shakespeara, jehož červencovou premiéru pod širým nebem Kašpaři doslova ušili exkluzivně pro hrad Kašperk. Výjimečné herecké výkony v prostorách bývalého hradního paláce sledovaly stovky zvědavých diváků, všemu přálo i typicky letní počasí bez jakýchkoliv rozmarů. Z hudebních akcí lze vyzdvihnout zejména červnový koncert hudební skupiny J. A. R., jež na hradním nádvoří předvedla jedno ze svých vůbec nejlepších vystoupení.

Oživená historie a komentované prohlídky

V uplynulém roce byla spuštěna inovovaná komentovaná prohlídka v rozsahu jedné hodiny, jež poutavě seznamuje s příběhem nejvýše položeného královského hradu. Veřejnosti jsme nabídli také model vyhlídkového okruhu. Zkrácené trasy do východní věže pro ty, kteří z různých důvodů nechtějí na klasický okruh, ale láká je návštěva hradního jádra, potažmo jeho východní věže s mimořádnými výhledy na centrální Šumavu. Vedle komentovaných prohlídek se snažíme veřejnosti také představovat věsní život našich předků formou cyklu oživené historie. V květnu a září tak mohli návštěvníci například ochutnat autentické středověké recepty nebo se zblízka podívat na dobová řemesla.

Mgr. Václav Kůs,
kastelán hradu Kašperk

Šumavská pohádka na Javorné

Na Šumavě vůbec není těžké psát o zimě, i když ještě zlátnou stromy, neboť ráno už posedává ve stínu zahrady a mrazí listů v nesklizených dýňích a stříbrňích pavučinách babího léta. Tak je zase tady a já přemýšlím, zda letos oblékne pořádné bílé šaty se závojem závějí.

Kam letos tedy pozvat zimní tuláky, co rádi na běžkách nebo pěšky, třeba i s pejsky? Přímo do zimní pohádky. Kdo zná Šumavu dobře a rád se vrací, jistě mi dá za pravdu, že Javorná s barokním kostelíkem sv. Anny již není takovým zapomenutým koutem Šumavy, jak pan Kudrlička výstižně o sklářské rychtě kdysi napsal. Přibývá upravených domů, chalup, zahrádek, rekreačních zařízení, a tím i nových objevitelů, které láká romantická lokalita kolem říčky Ostružné. Stále se však návštěvník Javorné a přilehlých osad – Bucharu, Svině, Zejbišského či Gerlova dvora těší ze zákoutí, kde se dá snadno zapomenout na starosti a cítit se jako v pohádce, nebo se stát dokonce její součástí, jako se to stalo mně.

Javorná přitahuje romantiky, o tom není pochyb, letos se takový jeden objevil na prahu Srubu Javorná jako host, aby ho pan průvodce Pecka provázal od kostelíku po zděších zaniklých sklárnách a královských dvorcích. Těsně před odjezdem se mi náš host představil, a mně, nadšenci do historie Šumavy, spadla brada. Byl přímým potomkem nejstaršího, jménem známého skláře z Javorné ze 16. století, Andrease Preisslera Paterloweho, český zvaného Ondřej Sklenář Páteříkový (Ondrzej Sklenarz Petrolowy), o kterém se na Javorné vypráví pověsti a pohádky. Vždyť i paní Jitka Lněničková mu věnovala ve své knize Příběhy šumavských sklářů samostatnou kapitolu plnou zajímavých faktů. Andreas stihl lapky, rebeloval proti zástavní vrchnosti Královského hvozdu, svehřepě obhajoval výsady svobodných rycht, jichž byl vrchním rychtářem, a samozřejmě vyráběl korálky do růženců – páteříky. V rodokmenu našeho milého hosta následovaly za Preisslery ty nejvýznamnější sklářské rody Šumavy – Eisner, Adler, Gerl, Gattemeyer, Meyer, Haffenbrádl. Mohla bych jmenovat všechny další rody a nespěla bych se. Sklářny jeho konkrétních předků v přímé linii jsou rozestry všude po Šumavě od Javorné přes Antýgl

až Vogelsang u Kašperských Hor. Z minuty se se mě stala nadšená průvodkyně a už jsme se prodírali kopřivami u Zejbišského dvora, kde jeho pradě psal před staletími dopis samotnému českému králi Matyášovi, aby obhájil práva šumavských Králováků a vykoupil Hvozdu ze zástavy. Pohádka se v ruinách kdysi slavného dvorce stala skutečností a ožila. Velice pokorný pán z Austrálie s pohádkovým rodokmenem má jedině přání, najít si sám u sklárny svých předků jeden páteřík. Jeho skromné přání mi připomnělo Popelku, která si přála jen to, co cvrnkne Vinčka do nosu. Na naší zahradě veverky už sice poctivě oříšky sklídily (asi bude tuhá zima), ale pod hamrem u Bucharu si můžete alespoň vyzkoušet, jak Libušku Šafránkovou zably ruce, když tu natáčila scénu praní prádla. V pohádce se také objevil sokl božích muk u lesní cesty, kde Popelka házela na svého prince šišky ze stromu. Tak vzhůru na Šumavu do pohádky po stopách prvních šumavských sklářů, po stopách Popelky, po zimních stopách zapomenuté a znovu objevené Javorné. A samozřejmě ve Srubu Javorná zase někdy na shledanou, třeba na jaře, až zahrada pohádkově rozkvetne.

Eva Michňáková,
www.srubjavorna.cz, IG: srubjavorna

Rekonstrukce hradu

Mimo běžné stavební práce a opravy upoutala pozornost veřejnosti zejména stavba nové střechy na západní věži, jež kryje původní středověkou cihelnou střechu, tzv. helmici. Stavba probíhající v září a říjnu byla velká událost, jež přilákala přímo na hrad zástupy zvědavých návštěvníků. Krov je před příchodem zimy pod šindelovou krytinou, západní věž samotná bude veřejnosti zpřístupněna se začátkem návštěvní sezony v příštím roce. Vedle významné stavby na západní věži vznikly i další metry čtvereční

2025 | Rok návratů

Jaká bude letos zima?

Na běžkách, snežnicích, na skialpech... K pohybu v zimní přírodě můžeme použít několik pomocných zařízení, která nám ulehčí toulání se ve sněhové pokrývce. Jenže poslední dobou nám stačí jen kvalitní obuv. Loňská zimní sezóna toho byla jasným důkazem. Nejvíce sněhu jsme registrovali na přelomu listopadu a prosince, když během pár dní napadly desítky centimetrů bílé, studené pokrývky. Jenže, jak rychle tento sníh napadl a my se tak těšili na konečně „pořádnou“ zimu, tak také rychle roz-tál a v průběhu dalších zimních týdnů a měsíců ho bylo poskovrnou.

Snad před každou zimou dostávám od svých známých i neznámých návštěvníků Šumavy dvě otázky. Tou první je: „Jaká bude letos zima?“ Odpověď je jednoduchá – buď bude hodně sněhu a silné mrazy, nebo málo sněhu a mrazy skoro žádné, nebo to bude jako na houpačce.

Ale přesnou odpověď vám dám v dubnu příštího roku.

Tím druhým dotazem je: „A když není sníh a nejsou mrazy, je to pro přírodu šok, trpí tím?“ Možná to pro přírodu šok je, ale jestli tím trpí? Spíše ne. Příroda, respektive všechny druhy zvířat, rostlin, hub,

bezobratlých, ptáků se na vývoj počasí snaží adaptovat. Pro mnohé je slabá zima jistě pozitivní, protože má větší šanci pro přežití, jiným druhům to zase může přinést problémy. Avšak, všechny se s tím učí žít a přežít.

V podstatě je to stejné jako s lidmi. Některým vyhovuje teplejší průběh zimy, jiný by rád přiválo sněhu, mrazivá rána a toulání se bílou krajinou. Jenže ať ten nebo onen, oba se musí na takovou zimu, která přijde, adaptovat. Jenže lidé mají výhodu. Zima pro ně, ve většině případů, neznamena rizikové roční období. Mohou se obléknout do úměrně komfortního a teplého oblečení, obout si zateplené boty. Nemusí si složitě shánět potravu a třeba několik dní hladovět. V noci se uchýlí do bezpečí svých obydlí, kde si zatopí a pohodlně se vyspí. Takový komfort divoká zvířata nemají, a to bychom měli mít na paměti. Když jdeme do přírody, vstupujeme do kuchyní a ložnic divokým zvířatům. Neměli bychom je proto zbytečně rušit, stresovat a nutit k tomu, aby před námi hledala nová útočiště. Mnohá z nich je totiž už nikdy nenajdou.

Děkuji za to, že respektujete potřeby jiných tvorů nejen na Šumavě. Užívejte si zimu, ať už je jakákoli.

Jan Dvořák,
Mluvčí Správy NP Šumava

Rok návratů

Správa Národního parku Šumava už deset let vyhlašuje tematický rok. Tím prvním byl v roce 2016 rok u příležitosti 25 let založení NP Šumava. Následovaly roky Šelem, Šumavských luk, Mokřadů nebo 60 let CHKO Šumava. Tím zatím posledním ukončeným tematickým rokem byl Rok tlejícího dřeva. V jeho rámci jsme širokou veřejnost seznamovali s tím, že tlející, mnohdy nazývané mrtvé dřevě, není vůbec mrtvé, ale je v něm naopak dost živo. Na základě podložených faktů jsme vysvětlovali, že tlející dřevě je opravdovým bohatstvím lesa, které je pro lesní ekosystém nenahraditelné.

Pokračovat v tematických rocích budeme i nadále. Pro aktuální rok s číslovkou 2025 jsme vybrali téma „Rok návratů“. Už samotný název je pravděpodobně dost vypovídající – ano, budeme podrobněji představovat druhy, které se na Šumavě znovu objevily. I když... Ono to s těmi skutečnými návraty

není úplně tak jednoduché, jak by se na první pohled mohlo zdát. Těch opravdových, jednoznačných návratů dokumentujeme jen několik: návrat rysa a vlka nebo návrat bobra evropského. Pak je množství druhů, které se tváří, jako by se do šumavské přírody navrátily, avšak ty se spíše „jen“ rozšířily třeba proto, že se na větší část Šumavy navrací divočina. Takovými typickými představiteli jsou některé druhy brouků, jako kornatec velký, tesařík javorový nebo houby, jakými jsou outkovečka citronová, nebo ostnička pralesní.

Sledujte tedy sociální sítě Facebook a Instagram, kde nás najdete pod názvem NP Šumava, na webu www.npsumava.cz, kde se také dozvíte termíny plánovaných akcí, jako jsou komentované vycházky do přírody, celodenní akce na atraktivních místech NP Šumava a další zajímavé informace. Aktuálním tématům se také věnuje časopis Šumava, který vychází čtvrtletně.

Zimní dobrodružství na Šumavě: Objevte kouzlo sněžnic!

Toužíte po netradiční zimní aktivitě uprostřed nádherné přírody? Pak neváhejte a vydejte se na Šumavu! Národní park Šumava pro vás připravil jedinečnou sérii komentovaných vycházek na sněžnicích v okolí malebné obce Kvildy.

Od začátku ledna do poloviny března můžete zažít nezapomenutelné chvíle v bělostné šumavské krajině. Vycházky jsou ideální příležitostí pro všechny, kteří chtějí poznat Šumavu z jiné perspektivy. Účastníci se nejen naučí, jak se pohybovat na sněžnicích, ale dozví se i zajímavosti o místní historii a přírodě. Vycházky jsou vhodné pro všechny věkové kategorie a nejsou fyzicky náročné. Trasy v délce 4–8 km vás provedou

nejkrásnějšími zákoutími okolí Kvildy. A nemusíte se bát, vycházka se uskuteční, i když nebude sníh a to tedy pěšky a bez sněžnic. Chcete-li si toto zimní dobrodružství užít, nezapomeňte se včas zaregistrovat. Můžete tak učinit osobně v Informačním středisku na Kvildě nebo telefonicky na čísle 388 435 544. Poplatek za program je 20 Kč, a pokud nemáte vlastní sněžnice, můžete si je zapůjčit za 100 Kč. Těšíme se na všechny nadšence zimní přírody. Přijďte si užít Šumavu v její nejkrásnější podobě.

Více informací a přesné termíny vycházek najdete na www.npsumava.cz. Neváhejte a rezervujte si své místo ještě dnes!

Petra Střelečková, Správa NP Šumava

Atraktivita na Vimperské Zlaté stezce

Obchodní stezka se solí propojovala Čechy s Podunajím nejméně od středověku. Postupem času získala jméno „zlatá“ podle bohatství, jež přinášela. Systém tras se v průběhu staletí vyvíjel, až se ustálil v podobě tří hlavních větví: prachatické, kašperskohorské a vimperské. Historické Zlaté stezky jsou dnes značenými turistickými trasami, které pokračují i za hranice do Bavorska, a to až do původního východiska všech solných stezek, kterým bylo až do roku 1706 město Pasov na soutoku tří řek v Bavorsku.

Správa Národního parku Šumava ve spolupráci s Městem Vimperk a s městysem Strážný provedla v roce 2024 úpravu prvního úseku vimperské Zlaté stezky. V Čechách začíná přímo na silničním hraničním přechodu Strážný–Philippseut a právě na jejím začátku byla doposud vedena po hlavní silnici, tedy po silnici I/4. Od podzimu je již možno kráčet po stezce přeložené za

přírodní pruh dřevin a turista se nevystavuje nebezpečí a ve v mnohem menší míře nečistotám, výfukovým zplodinám a zčásti ani hluku z provozu aut.

Na nový úsek v délce skoro 400 metrů navazuje jakýsi „tunel“ skrz mladý les a po půl kilometru přijdete do vzrostlého lesa a sledujete staré kamenné terasy. Zde na vás již dýchá historie a majestátnost lesů. Přes řeku Řasnici byla obnovena lávka, po které nyní můžete bezpečně překonat tento pravostanný přítok Vltavy, který se do ní vlivá asi deset km odsud v Lenoře.

Význam vimperské Zlaté stezky dokládají tři hrady, které byly postaveny na ochranu soumarů a tedy obchodu na stezce. Z naší

trasy můžeme odbočit k nedaleké zřícenině hradu Kunzvaru u Strážného (2 km po modré značené trase). V cíli trasy, tedy ve Vimperku se nad řekou Volyňkou vypíná středověký hrad přestavěný na současný zámek v období renesance. Třetím hradem by byl hrad Wolfstein ve Freyungu (v Bavorsku), v němž se dnes nachází mimo jiné galerie a zajímavé muzeum.

Národní park Šumava opustíte na Zlaté stezce ihned za Strážným a vystoupáte do Sedla mezi dvěma dalšími horami na trase – Žlíbský vrch a Chlustov, odkud jsou fantastické výhledy na jižní část šumavského pohorí. Občasná kaplička nebo křížek či dokonce pozůstatky po někdejším obydlí pozorlivý návštěvník nepřehlédne a leckde se dozví na informačním panelu i více z historie míst na Zlaté stezce. Dolů sestoupáme v Horní Vltavici, kde po historickém mostě se současným provozem překonáme řeku Vltavu. Výstup na Kubovu Huť nás vrátí opět tisíc metrů nad moře. Však také sedlem na západním okraji Boubína vede nejvyšší postavená železniční stanice v České republice. Hned naproti ní bylo

v roce 2024 otevřeno nové moderní a velmi zajímavé muzeum Zlaté stezky, představující netradičně archeologické nálezy i zprostředkovávající emoce za použití hry světla a barev. Zbytek trasy do Vimperka můžeme absolvovat také pěšky nebo právě pošumavskou lokálkou.

Dnes je již celá trasa vimperské Zlaté stezky značena žlutou trasou a její nový úsek na začátku se již promítá do nejpoužívanější mapové aplikace mapy.cz. Turistům i poutníkům přejeme příjemné a bezpečné putování!

Josef Štemberk,
Správa NP Šumava

Nové bezbariérové přírodní zážitky u sousedů v Bavorsku

Že návštěva divoké přírody je vhodná pouze pro fyzicky zdatné návštěvníky bez pohybového omezení? Ale kdeže, na území Národního parku Šumava jsou přístupná nádherná místa i pro lidi, kteří mají pohybový hendikep nebo jsou upoutáni na invalidní vozík. V zimě se mohou vydat například na asfaltovou cestu mezi Modravou a Rybárnou, která se v zimě udržuje sjízdná a schůdná pro pěší.

Na méně pohyblivé návštěvníky myslí i na území Národního parku Bavorský les, kde letos pro místní a návštěvníky přibyla v rozšířené části národního parku nová infrastruktura. Najdete ji u lyžařského běžeckého areálu resp. v blízkosti parkoviště Wistlerberg nad obcí Finsterau.

Nové možnosti pro návštěvníky s pohybovými omezeními představují například bezbariérová stezka přes revitalizované rašeliníště Finsterauer Filz nebo kavárna, u které je k dispozici množství parkovacích míst vyhrazených právě pro tuto cílovou skupinu. Autobus, kterým se sem také můžete dopravit, zastavuje u zvýšených nástupních ostrůvků. Ty umožní pohodlný pohyb starším osobám, rodičům s kočárky nebo lidem na vozíčku.

Příští rok je zde v plánu deset metrů vysoká plošina s výhledem na Luzný a pro nejméně také bezbariérové hřiště. Na obou těchto místech už panuje čilý pracovní ruch, takže se určitě máme na co těšit.

Lenka Dvořáková,
Správa NP Šumava

Přírodní park Kašperská vrchovina

Na Chráněnou krajinnou oblast Šumava navazuje na sever od Kašperských Hor **Přírodní park Kašperská vrchovina**. Byl založen již v roce 1981 za účelem „zachování přírody a historických památek šumavského podhůří“. Jde víceméně o územní označení, které nemá nijak silnou oporu v legislativě, ale může hrát velmi zajímavou roli v rámci propagace a marketingu destinace území Šumavy, neboť tento přírodní park má návštěvníkům rozhodně co nabídnout.

Z přírodního hlediska jde o členitě území s dominantními vrchy Ždánov (1067 m n. m.), Sedlo (905 m n. m.) s dřevěnou rozhlednou a Zámecký vrch, na kterém stojí hrad Kašperk. Nachází se zde i několik jeskyní, řada skalních výchozů a jiné zajímavé geomorfologické tvary. Podél řek se po středověkém rýžování zachovala rozsáhlá sejková pole, která splývají s přírodním okolím, i když se řadí mezi archeologické lokality. Na základě výskytu vstavačovitých, tedy orchidejových rostlin, zde bylo vyhlášeno několik maloplošných chráněných území. Hnízdí tu řada chráněných

druhů ptáků a jistě i legendární šumavský rys zde nachází svůj domov.

Rádi bychom konkrétně krátce slovem a obrazem představili několik kulturních a historických zajímavostí v přírodním parku Kašperská vrchovina.

Nejznámější historickou památkou je hrad Kašperk, který nechal postavit Karel IV. a o němž toho bylo napsáno mnoho a počty návštěvníků se pohybují v desítkách tisíc za rok. Opomenout tuto dominantu kraje nemůžeme!

Za pozornost ovšem jistě stojí rozhledna na hoře Sedlo, kde se dávno předtím nacházelo keltské hradiště. Současná dřevěná šestiboká rozhledna byla postavena místním spolkem v roce 2009 a v současnosti ji spravuje Město Sušice, které má mimochodem nejvíce rozhleden ve své správě široko daleko.

Trochu zapomenuté, i když unikátní, je Muzeum řemeslné výroby v Nezdicích na Šumavě. Vzniklo na popud soukromé osoby a dokonce ve vlastních prostorech bývalého výminku náležející k č. p. I uprostřed obce, která jej nyní provozuje. V muzeu si prohlédnete nebo i osaháte nástroje a výrobky

tradičních řemesel jako tesařství, truhlářství, výroby dřeváků a mnoho dalšího. Dobře si naplánujte i parkování v obci, které je u muzea omezené, ale v dochodné vzdálenosti parkoviště najdete.

Na okraji přírodního parku Kašperské vrchoviny leží obec Strašín, jíž vévodí poutní kostel Narození Panny Marie. Je opředen mnoha pověstmi a velkolepost stavby ukazuje na bohatou historii místa. Přijďte obdivovat červeno-žlutou stavbu na skalním

návřší, okuste vodu ze zázračného pramene anebo vložte prst tam, kde měla Panna Marie vstoupit na nebesa. Genius loci zde pocítí snad každý.

Berte toto jako drobnou ochutnávku z Přírodního parku Kašperské vrchoviny, kde nepotkáte tolik turistů jako v Národním parku Šumava a přitom můžete zažít mnohé. Vítejte v kraji pod Kašperkem!

Josef Štemberk, Správa NP Šumava

Dobrodružný výlet k rozhledně Poledník

V letní sezóně se dá relativně v pohodě dojet, nebo dojet na kole k rozhledně Poledník. Podívat se na výhledy z rozhledny, dozvědět se něco zajímavého v expozici a na závěr si koupit něco dobrého v občerstvení. Co ale v zimě, když sluníčko zrovna nesvítí, zima je jak v zimě, sněhu je dost a ještě je k tomu mlha? To už chce trochu více kuráže a odvahy se k rozhledně vydat na běžkách. Ještě navíc když víme, že rozhledna i občerstvení je zavřené a nemůžeme využít jeho zázemí pro odpočinek a osvěžení. I toto může být důvod pro nezapomenutelný zážitek z takového výletu.

Ideální je vyrazit na túru od parkoviště Slunečná u Prášil, kde se dá zaparkovat. Parkoviště bývá i v zimě udržované. Naproti přes silnici se napojíme na Šumavskou magistrálu, která nás dovede až do sedla mezi Poledníkem a Jezerním hřbetem, které se nazývá Předěl. Zde se již odpojíme od široké cesty a budeme dále stoupat po užší cestě směrem k Poledníku. Při dobré viditelnosti ho už můžeme mít na dohled. Od poledního rozcestí na Poledník už máme jen závěrečnou rovinku k rozhledně.

Cesta od parkoviště k rozhledně měří zhruba 7 km, při které nastoupáme přibližně

430 výškových metrů až do 1312 m n. m. Po cestě se můžeme zajet podívat i k Prášilskému jezeru. Kdy po asi 2,5 km je k němu odbočka, ale při sněhové pokrývce není jezero až tak zajímavé. Při stoupání se můžeme kochat zimní krajinou, která při větších mrazech bývá i velice fotogenická. Cestou zpět nás potěší příjemný sjezd, který si jistě každý užije po svém.

Štěpán Rosenkranz, Správa NP Šumava

Příroda i zimní sporty nadosah

Horní Planá, malebné město ležící na břehu Lipenské přehrady, je ideálním místem pro všechny, kdo hledají krásu přírody, aktivní odpočinek a kulturní zážitky v kterémkoli ročním období, každý si zde najde to své. Není divu, že se Horní Planá často označuje za jedno z nejkrásnějších míst Šumavy.

V zimním období je Horní Planá doslova rájem pro milovníky bílých radovánek. Když zima pokryje krajinu bělostným sněhem, promění se toto malebné městečko v pohádkový ráj, který čeká na každého, kdo touží po nezapomenutelných zimních zážitcích. Horní Planá a její okolí mají připravené množství aktivit, díky kterým si každý milovník zimních sportů přijde na své. Nedaleké sjezdovky a lyžařské areály nabízejí skvělé podmínky jak pro zkušené lyžaře, kteří hledají vzrušení a rychlé sjezdy, tak pro začátečníky, kteří se teprve seznamují s krásou tohoto sportu. Představte si chvíle, kdy se vám pod nohama míhají zmrzlé vločky a vzduch je prosycený svěží vůní hor. Vyrazit můžete do blízkých skiareálů Lipno, Hochficht, či Mitterdorf. A jestliže raději preferujete běžecké lyžování, Šumava vás přivítá sítí perfektně upravených běžeckých tras, které se klikatí panenskou přírodou a nabízí dechberoucí výhledy na zasněžené vrcholky a hluboké lesy. Horní Planá je součástí projektu Bílá stopa, která propojuje lyžařské trasy Šumavy od Železné Rudy až k Lipnu.

Milovníci bruslení, zbystřete! Bruslení na zamrzlém jezeře Lipna je jedním z těch momentů, které se navždy zapíší do vaší paměti. Klouzat po obrovské ledové ploše, zatímco se kolem vás rozprostírá pohádková zimní scenérie, je naprosto magický zážitek. Uprostřed zimní přírody máte pocit, že čas se na chvíli zastavil, a vy si můžete naplno vychutnat kouzlo okamžiku. Pokud v zimě hladina zamrzne a led má bezpečných 20 cm, prohrnují místní trasu z Pihlova až

do Jenišova. A to opravdu stojí za to nazout brusle a vyrazit.

Pro ty z vás, kteří mají rádi procházky a třeba i procházky se čtyřnohým kamarádem, pak určitě můžete využít jednu ze šesti tras Nordic walking (Dobrovodský okruh, Stifterův okruh, Pihlovský okruh, Hušský okruh, Pestřický okruh, Hůrecký okruh). Trasy jsou značené pásovým značením v podobě tří pruhů, z nichž dva okrajové jsou zelené a středový pruh označuje barvu okruhu. Mezi nejoblíbenější trasu patří bezpochyby Pihlovský okruh, který je 9 km dlouhý. Je lehce náročnější, vede po nové cyklostezce v blízkosti Lipenské přehrady. Trasa poté pozvolna stoupá přes osadu Pihlov až směrem na zaniklou obec Maňávkou, a dále klesá zpět do Horní Plané. Celková délka je 8,883 km, součet výškových metrů všech stoupání je 170 m. Procházky lesními stezkami jsou doslova balzámem na duši a sport jako nordic walking je k tomu doslova stvořený.

Horní Planá v zimě není jen o sportu, ale také o příjemných chvílích v přátelské atmosféře místních kaváren a restaurací, kde se můžete zahřát šálkem horkého čaje nebo čerstvě připraveným svařeným vínem. Přijďte objevit zimní krásy Horní Plané a nechte se okouzlit jedinečnou atmosférou, která vás zahřeje i v těch nejchladnějších dnech.

Lucie Roubínová, KIC Horní Planá,
www.ihorniplana.cz

Zimní vycházka na Hůrku

V posledních zimních obdobích počasí pěším turistům na rozdíl od běžkařů na Šumavě poměrně přálo. Sněhu napadlo většinou málo, běžecké trasy se upravovaly pouze nepravdělně, část sezony nešly trasy upravovat vůbec a pěší turisté i pejskaři mohli putovat libovolně po turistických značkách a cestách. Když je sněhová nadílka bohatá, mají návštěvníci, kteří zcela neholdují bílým sportům, jen omezený výběr možností, kam se vypravit na výlet. Jedním z nich může být třeba vycházka do zaniklé obce Hůrka, kam je cesta pravidelně udržována pluhováním. Výchozím místem pro tento výlet je parkoviště v Nové Hůrce, trasa je dlouhá 2,5 km.

Po 2. svět. válce byla z důvodu vzniku pohraničního pásma a Vojenského prostoru Dobrá Voda na Prášilsku vysídlena a zničena většina osad a samot. Bylo jich více než 30, jejich názvy jsou zapsány na pomníku na návsi v Prášilech. Na místech některých zmizelých obcí můžete nalézt tzv. „historické album“ s fotografiemi a historií obce. Z mnoha osad, které se nacházely ve vojenském prostoru, byly zachovány pouze Prášily a částečně Dobrá Voda, Nová Hůrka a několik samot. Jedním z míst, které bylo odsouzeno k zániku, byla i osada

Hůrka, dříve nazývaná Stará Hůrka, vděčný cíl naší dnešní cesty. Hůrka se v historii stala slavnou sklářskou osadou. Místní sklárna, zaměstnávající až 1 800 lidí, produkovala tabulové sklo a zrcadla, kterými tato sklářská oblast proslula nejen v Rakousko-Uhersku, její výrobky byly vyváženy do celého světa. Obec i sklárna doznaly značného rozmachu, zajímavostí byl tzv. Turecký dům, který byl postaven pro turecké obchodníky. Jeho součástí byl zrcadlový sál, kde se tančilo, konaly plesy a významné události a později se zde hrálo i divadlo. Hůrka

měla také mimo jiné sbor ostrostřelců a stálý komorní orchestr. Koncem 19. století se stala i oblíbeným cílem turistů. Po vysídlení německých obyvatel po 2. světové válce osada chátrala, aby pak po roce 1952 byla určena k likvidaci. Jediným němým svědkem, který jen o vlásek přestál léta chátrání, je hřbitovní kaple sv. Kříže a v sousedství odkryté základy kostela.

Nová Hůrka měla více štěstí, vznikly zde objekty pro správu vojenského újezdu a většina domů byla zachována. Dnes jsou domy na Nové Hůrce v péči nových majitelů a slouží k rekreaci, k trvalému bydlení i k hospodaření. Jedním z nich je penzion Dvorec Nová Hůrka, kde se můžete ubytovat v apartmánu či několika pokojích s kuchyňkou. Přijďte si odpočinout a načerpat nové síly, rádi vám také poradíme s plánováním výletů do míst, kam běžně kroky turistů nevedou.

Lenka Šrailová,
www.dvorecnovahurka.cz

Bílá stopa Šumava – bude BÍLÁ

Přestože nemůžeme ovlivnit počasí a sněhové podmínky, stále se snažíme na zimu dobře připravit, případně přizpůsobit úpravu tras aktuálním podmínkám. Plánování a výběr tras se stává nezbytnou součástí

návštěvy zimní Šumavy a právě s touto přípravou vám mohou zásadně pomoci aktuální informace přímo z „terénu“ na www.bilastopa.cz, nebo mapa s aktuálně udržovanými trasami na www.bilestopy.cz.

S příchodem zimy vám tedy opět **Bílá stopa Šumava** nabídne bohatý výběr tras pro začátečníky i pokročilé napříč malebnou šumavskou přírodou. Ať už máte rádi

klasiku nebo skate, na Šumavě si určitě přijedete na své. Nezapomínáme ani na pěší turisty, pro ty budou opět připraveny upravené cesty, aby nedocházelo ke kolizím s lyžaři a ke znehodnocování upravených běžeckých tras. Při užívání běžeckých tras na Šumavě je důležité mít na paměti ohleduplnost vůči ostatním běžkařům, přírodě a také vůči udržovatelům tras, kteří údržbu zajišťují a hradí převážně ze svých obecních rozpočtů. **Bílá stopa Šumava** je projektem, který velmi vítá pravidelnou podporu jak od jednotlivců, tak od regionálních a krajských příspěvatelů. Vaše podpora pomůže zajistit, aby Šumava zůstala i nadále místem, kde se běžkaři mohou těšit na skvělé podmínky.

Všichni se těšíme na to, že letos společně zažijeme spoustu krásných chvil v srdci Šumavy! Přijďte si užít zimu na Šumavě – Bílá stopa je tu pro vás!

Hlavní příspěvatel (prostřednictvím dotačních programů) projektu Bílá stopa Šumava jsou Jihočeský kraj a Plzeňský kraj. Správa a administrace projektu Bílá stopa Šumava je podpořena z rozpočtu Jihočeského kraje.

www.bilastopa.cz

Jihočeský kraj

PLZEŇSKÝ KRAJ

Zpráva pro dobrou stopu

Pošli jednorázovou dárčovskou SMS ve tvaru:

DMS BILASTOPASUMAVA 30 nebo
DMS BILASTOPASUMAVA 60 nebo
DMS BILASTOPASUMAVA 90

na telefonní číslo **87 777**

Cena DMS je 30, 60 nebo 90 Kč.
Správa Bílé stopy Šumava obdrží 29, 59 nebo 89 Kč.

Kromě jednorázové DMS můžete přispívat pravidelně každý měsíc prostřednictvím trvalé dárčovské SMS ve tvaru:

DMS TRV BILASTOPASUMAVA 30 nebo **DMS TRV BILASTOPASUMAVA 60** nebo **DMS TRV BILASTOPASUMAVA 90**

na telefonní číslo **87 777**. Každý měsíc Vám bude automaticky odečtena částka 30, 60 nebo 90 Kč. Více na www.darcovskasms.cz

www.regionalni-znacky.cz
www.rras.cz
facebook.com/isumava

Doma na ŠUMAVĚ – Sezónní (pololetní) turistické noviny pro území Šumavy • Evidence MK ČR E 17 107 • Noviny vydává Regionální rozvojová agentura Šumava, o.p.s. (384 73 Stachy 422, www.rras.cz), ve spolupráci s Asociací regionálních značek, o.s. (www.arz.cz) a Správou NP Šumava (www.npsumava.cz) v nákladu 15 000 výtisků. • Úvodní foto: Quoc Viet Do • Grafika a sazba: 2123design s.r.o. • Kontaktní osoby: Monika Kytlicová, RRA Šumava, tel.: +420 380 120 271, e-mail: kytlicova@rras.cz.

Vydání těchto novin bylo spolufinancováno Jihočeským krajem a Plzeňským krajem.